

Mértani sorozat.

Regősné Jancsovics Julianna Zsuzsanna küldte be 2025. 03. 19., sze - 00:43 time időpontban

Terv típusa

Óraterv

Szektor

Oktatás

Természettudományok, matematika és statisztika

Témakör, tanulási terület

Mértani sorozatok

Szakmai tantárgy(ak)

Gazdasági számítások

Évfolyam

12. évfolyam

Tanulási, fejlesztési célok

Az óra végére a diákok képesek lesznek önállóan mértani sorozatra számolásokat végezni.

Fogalmak

Mértani sorozat, hányados, mértani közép, kamatszámítás, hitel, törlesztőösszeg

Szükséges eszközök

Számológép, függvénytáblázat.

Az óra / projekt bevezető része, előkészítése

1. A diákok megismerjék a mértani sorozat fogalmát.
2. Felismerjék a mértani sorozat elemeit és szabályait.
3. Alapvető példákon keresztül alkalmazzák a mértani sorozat definícióját.
4. Fejlesszék a matematikai gondolkodásukat és analitikus készségeiket.

Az óra / projekt megvalósítása

Bevezetés (10-15 perc)

- **Motiváció:** Kezdjük az órát egy egyszerű, valós életbeli példával. Hogyan találkozunk mértani sorozatokkal a mindennapi életben.
  - **Példa:** „Ha egy banki kamatot számítanak ki, vagy egy baktériumkolónia növekedését vizsgáljuk, akkor mértani sorozatot találhatunk. Mi lehet a közös ezekben a helyzetekben?”
- **A mértani sorozat definíciója:**
  - Egy mértani sorozat olyan számsorozat, amelyben minden egyes következő elem úgy keletkezik, hogy az előzőt egy állandó tényezővel, a hányadossal (q) megszorozzuk. Például: 2, 6, 18, 54... (Itt az első tag 2, és a hányados 3.)
- **A mértani sorozat általános képlete:**

$$a_n = a_1 \cdot q^{(n-1)}$$

Itt:

- a_n a sorozat n -edik eleme.
  - a_1 az első elem.
  - q a hányados (helyettesítve r -t).
  - n a sorozat elemeinek sorszáma.
- **Hányados és első tag:** Különbség a számtani és mértani sorozat között. Miért fontos a hányados szerepe?

Gyakorlati példák (10-15 perc)

- A diákok egyszerű mértani sorozatokat kell létrehozzanak:
  - „Adjuk meg a következő mértani sorozatot, ha az első tag 3 és a hányados 2.”
Számoljátok ki az első 5 tagot: 3, 6, 12, 24, 48.
  - „Mi történik, ha a hányados negatív szám? Mi változik a sorozatban?”

Meghatározások és példák (5-10 perc)

- **További példák:** Adok egy mértani sorozatot, találjátok meg az általános képletet.

Példa (1): 5, 10, 20, 40, 80... Mi a hányados, mi az első elem, és hogyan néz ki a sorozat képlete?

Példa (2): 7, -14, 28, -56, 112... Mi a hányados, mi az első elem, és hogyan néz ki a sorozat képlete?

Záró rész

- **Összegzés:** Foglaljátok össze, mi a mértani sorozat, és mi az alapvető jellemzője.
- **Házi feladat:**
- Példa (1) Alkossatok egy mértani sorozatot, amelynek első eleme 4, és a hányados $q=3$.
Írjátok le az első 5 elemet, és adjátok meg a sorozat általános képletét!
- Példa (2) Alkossatok egy mértani sorozatot, amelynek első eleme -3 , és a hányados $q=5$.
Írjátok le az első 5 elemet, és adjátok meg a sorozat általános képletét.

Tananyagkészítéshez és az órai munkához használt alkalmazás

ChatGPT

Értékelési terv

Célok és követelmények

- A diákok megértsék a mértani sorozat fogalmát.
- Képesek legyenek meghatározni a mértani sorozat első elemét, hányadosát és képletét.
- A diákok alkalmazni tudják a mértani sorozat képletét a sorozat elemeinek kiszámítására.
- A diákok helyesen tudják kiszámítani és ábrázolni a mértani sorozat egyes elemeit.

Házi feladat, projektfeladat

- **Házi feladat:**
- Példa (1) Alkossatok egy mértani sorozatot, amelynek első eleme 4, és a hányados $q=3$.

Írjátok le az első 5 elemet, és adjátok meg a sorozat általános képletét!

- Példa (2) Alkossatok egy mértani sorozatot, amelynek első eleme -3 , és a hányados $q=5$.

Írjátok le az első 5 elemet, és adjátok meg a sorozat általános képletét.

Közismereti tantárgy(ak)

matematika